

Dočítate sa v čísle
alebo na www.ozkovo.sk:

- Kováci sa zlúčili so sklármi – str. 1
- Minimálna mzda bude 405 eur – str. 1 – 2
- Noví kováci z prešovskej Draky SK – str. 3

MINIMÁLNA MZDA STÚPNE NA 405 EUR

Minimálna mzda sa na Slovensku od začiatku budúceho roka zvýši zo súčasných 380 eur na 405 eur. Napriek pôvodnému návrhu ministra práce Jána RICHTERA, aby minimálna mzda stúpila na 400 eur, vláda Roberta FICA nakoniec rozhodla inak a veľkorysejšie.

Ako uviedol premiér Robert FICO, zvýšenie minimálnej mzdy je vždy mimoriadne dôležitým rozhodnutím vlády. „Budeme vždy vytvárať podmienky na to, aby minimálna mzda na Slovensku naďalej stúpala,“ povedal. Najnižšie zárobky na úrovni minimálnej mzdy podľa neho na Slovensku poberá približne 113 tisíc ľudí. „Preto má štát povinnosť v rámci svojej regulačnej funkcie neustále vytvárať tlak na zvyšovanie takto stanovenej sumy,“ zdôraznil predseda vlády.

OPLATÍ SA PRACOVAŤ

Nárast minimálnej mzdy predseda vlády odôvodnil produktivitou práce na Slovensku, ktorá podľa neho rastie podstatne výraznejšie ako mzdy. „Postupne vytvárame rozdiel medzi tými, ktorí pracujú a tými, ktorí nepracujú. Vláda tak chce dosiahnuť, aby sa na Slovensku oplátilo pracovať. Zvýšenie minimálnej mzdy zároveň vytvára tlak na rast miezd. „Keď rastie minimálna mzda, tak pochopiteľne rastú mzdy v iných tarifách a iných sektoroch,“ uviedol premiér. Upozornil pritom, že minimálna mzda sa netýka len súkromného sektora, keďže aj štát vo verejnom sektore zamestnáva ľudí za najnižšie zárobky. Zvyšovanie minimálneho zárobku je dôležitou súčasťou zvyšovania životnej úrovne občanov a aj preto si vláda stanovila tento krok ako súčasť druhého sociálneho balíčka.

Premiér pripomenul, že vláda vlani, s účinnosťou od začiatku tohto roka, zvýšila minimálnu mzdu o 28 eur na 380 eur. Rastom minimálnej mzdy na 405 eur vláda podľa premiéra R. FICA prekročila dve magické hranice. Ide o 400-eurovú hranicu minimálnej mzdy a pomer minimálnej mzdy k priemernej mzde na Slovensku. „Dnes sme už na 51 percentách priemerného zárobku v národnom hospodárstve. Začínali sme niekde na úrovni okolo 45 - 46 percent,“ povedal R. FICO. Po podpise nariadenia vlády premiér odškrtnol na tabuli zvýšenie minimálnej mzdy ako splnenie ďalšieho opatrenia z druhého balíčka.

(Pokračovanie na str.2)

KOVÁCI SA V ŽILINE ZLÚČILI SO SKLÁRMÍ

Odborový zväz KOVO a Slovenský odborový zväz sklárskeho priemyslu (SOZ SP) sa 13. októbra 2015 na spoločnom zlučovacom zjazde v Žiline zlúčili. Cieľom tohto kroku má byť lepšia ochrana práv zamestnancov v sklárskom a kovospracujúcom priemysle. Takmer dva a pol tisíc sklárov sa tak bude naďalej organizovať pod značkou Odborového zväzu KOVO.

Vzájomná podpora sa má podľa predsedu OZ KOVO, Emila MACHYNU, sústreďovať najmä na oblasti posilnenia kolektívneho vyjednávania, právneho poradenstva a poskytnutia solidarity pri zastupovaní oprávnených nárokov zamestnancov v podnikoch.

Predseda SOZ SP, Ján KASMAN, sa k uskutočnenému zlúčeniu vyjadril: „Členovia SOZ SP rozhodli, že je treba posilňovať odbory a našim najvhodnejším partnerom bol Odborový zväz KOVO, ktorý je najsilnejšou odborovou organizáciou na Slovensku. A sme radi, že sme pod jeho krídlami. Náš odborový zväz pozostával zo štyroch organizácií. Bol menší početom členskej základne, preto tam bola snaha prejsť k silnejšiemu partnerovi. A posilniť aj práva, ktoré SOZSP má,“ dodal J.KASMAN.

Na spoločnom zjazde tak delegáti schválili stanovky a program OZ KOVO na roky 2015 – 2017 a zobrali na vedomie voľbu funkcionárov SOZ SP do orgánov OZ KOVO, ako aj vytvorenie nového mandátového obvodu.

Okrem sklárov OZ KOVO aktuálne zastrešuje aj služby, dopravu, ľudí v elektrotechnickom, strojárskom, hutníckom či automobilovom priemysle. Ale aj organizácie z iných rezortov, napríklad hasičov. „Celkovo je to na Slovensku okolo 200.000 ľudí. Čiže je to veľký potenciál a je to aj výhoda, že pre nich dojednáme kolektívnu zmluvu. Tam, kde pôsobíme, sú o viac ako 20 percent vyššie mzdy ako tam, kde nie sme. Takže máme ľuďom čo ponúknuť. Najlepšia sociálna odmena je mzda. Lepšia neexistuje. A ak im dnes vieme dohodnúť

20 percent, žiadna banka nezúročí nikomu takýmto spôsobom jeho potenciál, ktorý vložil do KOVO,“ zdôraznil predseda OZ KOVO, E. MACHYNA. A ešte dodal: „Na druhej strane chceme, aby ľudia boli aktívni, zapájali sa do práce a aktívne nás podporovali. Aby si nemysleli, že len funkcionári za nich niečo vybavujú. Všetci spoločne dokážeme oveľa viac. Ak nás podporia, sme oveľa silnejší. To je jedna z ciest – komunikácia, hľadanie priestorov na konsenzus, vysvetľovanie. A to je náročné. Stojí to čas, ľudí, peniaze. Ale ten potenciál tu je. A verím, že ho zúročíme tak, aby ľudia, ktorých zastupujeme, boli spokojní,“ dodal predseda Rady OZ KOVO. (af)

MINIMÁLNA MZDA STÚPNE NA 405 EUR

(Dokončenie z 1. strany)

MINISTER: ZAMESTNANOSŤ TO NEOHROZÍ

Podľa ministra práce, sociálnych vecí a rodiny, Jána RICHTERA, nebude mať zvýšenie minimálnej mzdy negatívny vplyv na politiku zamestnanosti. Práve naopak, môže priniesť nové pracovné miesta. „Zvýšenie sa premietne do vnútornej väčšej spotreby, čo v konečnej miere môže priniesť aj nejaké nové pracovné miesta v oblasti služieb,“ podotkol minister s tým, že zároveň to môže byť pre ľudí motiváciou, aby začali pracovať.

SEKTOROVÁ MINIMÁLNA MZDA

Minister zároveň pripustil, že v rámci sociálneho dialógu by mohla byť diskusia o sektorovej minimálnej mzde. „**Odmietam regionálnu minimálnu mzdu, lebo tým by sme pochovali chudobnejšie regióny, hlavne východné Slovensko. Politikou tejto vlády je vyrovnávať rozdiely medzi jednotlivými regiónmi. Pripúšťam, že môžeme viesť diskusie - a k tomu je sociálny dialóg - o sektorovej minimálnej mzde,**“ priblížil J. RICHTER. Je totiž presvedčený, že napríklad pracovník v IT sektore v Košiciach alebo Soboticiach by mal mať približne rovnaké odmeňovanie ako v Bratislave

Minimálna mzda na Slovensku sa od začiatku tohto roka zvýšila z pôvodných 352 eur na 380 eur, čo bol nárast o 7,95 %. Súčasne sa od začiatku tohto roka zaviedla odpočítateľná položka na zdravotné odvody v sume 380 eur. Zamestnanci, ktorých hrubý príjem je nižší ako 570 eur mesačne, tak majú vyššiu čistú mzdu. Odpočítateľná položka na zdravotné odvody sa zaviedla práve vzhľadom na to, že minimálna mzda stúpila na 380 eur. Pri 380-eurovej minimálnej mzde totiž zamestnávateľ ani zamestnanec neplatia zdravotné odvody. Suma odpočítateľnej položky sa pritom znižuje v dvojnásobnej výške k miere zvýšenia príjmu zo zamestnania.

Od začiatku budúceho roka pritom odpočítateľná položka na zdravotné poistenie zostane vo výške 380 eur, a preto v plnej miere nepokryje sumu najnižších zárobkov. Znamená to, že v budúcom roku budú zamestnávateľia aj zamestnanci platiť pri 405-eurovej minimálnej mzde zdravotné poistenie zo sumy 75 eur.

(Sita, TASR, r)

NA RADE OZ KOVO AJ O ZMLUVE „TTIP“

Mimoriadne zasadnutie Rady Odborového zväzu KOVO, ktoré sa uskutočnilo 13. októbra tohto roka v Dome odborov v Žiline, malo bohatý obsah. Okrem príprav na Zlučovací zjazd so Slovenským odborovým zväzom sklárskeho priemyslu (SOZ SP), ktorý sa konal v druhej časti programu, sa členovia Rady venovali najmä prezentácii zástupcov Ministerstva hospodárstva SR o pripravovanej zmluve TTIP (Transatlantické investičné a obchodné partnerstvo) medzi Európskou úniou a USA.

Po úvodnom vstupe člena predsedníctva Rady OZ KOVO pre Žilinský región, Jaroslava KORDEKA, ktorý prítomných privítal a stručne oboznámil s programom zasadnutia, sa slova ujal predseda Rady OZ KOVO, Emil MACHYNA. Ten predstavil zástupcov Ministerstva hospodárstva SR zo Sekcie zahraničnoobchodnej politiky a európskych záležitostí, a špeciálne dočasne povereného generálneho riaditeľa tejto sekcie, JUDr. Ivana LANČARIČA, ktorý vzápätí odprezentoval aktuálne informácie z rokovaní o zmluve TTIP medzi Európskou úniou a Spojenými štátmi americkými (USA).

Pripomeňme, že tejto obchodnej zmluve, ktorej obsah je vysoko utajovaný, sme sa podrobnejšie venovali aj v letnom dvojčíslí Priorít č.7-8 (nájdate aj na www.ozkovo.sk/Priority/archiv). Kým priaznivci v nej vidia možnosť hospodárskeho rastu EÚ a oživenia ekonomiky, kritici sa obávajú práve utajovaných pasáží dohody a skutočnosti, že USA budú diktovať európskemu trhu svoje pravidlá a že to Európanov v konečnom dôsledku poškodí. Problémom sú totiž najmä odlišné regulačné mechanizmy, ktoré platia v USA a v Európe. Na starom kontinente sú tieto pravidlá prísnejšie. Vládne obava, že do Európy napríklad budú prúdiť lacnejšie a menej bezpečné potraviny. Spornými sú tiež navrhované arbitrážne konania medzi investormi a štátmi, ktoré majú slúžiť na ochranu zahraničných investícií. Nezodpovedaných tak zostáva množstvo otázok, či plusy prevažujú nad mínusmi. Pri rokovaníach - aj podľa vyjadrení zástupcov Ministerstva hospodárstva SR - zostáva hlavným cieľom, aby neboli oslabené štandardy únie v oblasti zdravia, ochrany spotrebiteľov či sociálnych práv zamestnancov. Aj preto po diskusii a pripomienkach viacerých členov Rady OZ KOVO (J.GABONAY- prečo napr. Austrália odmietla podobnú dohodu s USA, K.VNUK – otázna bezpečnosť a pôvod potravín a tovaru v Európe po prijatí tejto dohody, J.STÍSKAL – či budú USA akceptovať medzinárodné pracovno-právne štandardy- tzv. MOP-ky, ktoré platia v EÚ a sú podstatne prísnejšie atď.) prišiel návrh, aby členovia Rady svoje pripomienky ozbierali, spoločne sformulovali a pod hlavičkou OZ KOVO ich posunuli na ministerstvo hospodárstva, ktoré ich zakomponuje do spoločných pripomienok zo strany Slovenska

pri ďalšom vyjednávaní tejto dohody. Treba si však uvedomiť, že Slovensko je len jednou z 28 krajín EÚ, ktoré Európska komisia pri vyjednávaniach zastupuje a aj konsolidácia všetkých požiadaviek jednotlivých členských krajín sťažuje priebeh spoločného vyjednávania.

V ďalšej časti programu schválili členovia Rady OZ KOVO zástupcov do komisie AUTOMOTIVE (zastúpené všetky kraje okrem Prešovského, v ktorom sa nenachádza zodpovedajúci výrobca z automobilového priemyslu a chýbali tiež zástupcovia zo spoločnosti Volkswagen Slovakia, ktorí napriek tomu, že vznik komisie iniciovali, nakoniec ju neakceptovali). Potom nasledoval Zlučovací zjazd zo Slovenským odborovým zväzom sklárskeho priemyslu (podrobnejšie na 1.strane Priorít). Posledným bodom programu októbrovej Rady bol bod Rôzne, v rámci ktorého sa diskutovali viaceré témy, najčastejšie však blížiac sa parlamentné voľby v roku 2016.

Na záver predseda Rady OZ KOVO Emil MACHYNA ešte zagrataloval trom jubilantom: Mariánovi CVANCIGEROVI (ZO OZ KOVO Nižná) a Karolovi VNUKOVI (ZO OZ KOVO KLF- ZVL, a.s., Kysucké Nové Mesto) k 60. narodeninám a Tomášovi JAVORKOVI (ZO OZ KOVO Slovenské lodnice, Komárno) k 50-ke. Ku gratulantom sa pripája aj naša redakcia a všetkým trom oslávencom praje do ďalších rokov všetko najlepšie, najmä pevné zdravie, veľa šťastia a spokojnosti

(Text a foto: af)

Najbližšie číslo PRIORÍT
vyjde 27. 11. 2015

priority

mesačník OZ KOVO, vydáva OZ KOVO v OZK SERVICE, spol. s r.o. Redakcia: ČSA 25, 974 01 Baňská Bystrica. Tel.: 0911 394 318, e-mail: fakova@ozkovo.sk. Redakčná rada: Mgr. Bc. Pavel KÚŠ, predseda, členovia: Ing. Daniela LENGYELOVÁ, Vladimír FILIPČA, Irena ŠKROVINOVÁ, Jozef BURIAN, JUDr. Martin VAVRO, Ing. Ján Šlauka. Zodpovedná redaktorka Mgr. Anita Fáková.

Grafická úprava a tlač: Tlačiareň D&M, Slovenská Ľupča. ISSN: 1338-3051. Neobjednané rukopisy a fotografie redakcia nevracia. Priority nájdete aj na www.ozkovo.sk

Z odborárskej kuchyne

NOVÍ KOVÁCI V PREŠOVSEJ DRAKA COMTEQ SLOVAKIA

Vždy poteší, keď sa rady kovákov rozrastajú. Rovnako našu redakciu potešilo pozvanie do Prešova, kde sa 8. októbra popoludní uskutočnilo stretnutie zamestnancov spoločnosti Draka Comteq Slovakia, s.r.o. Prešov, s členmi predsedníctva Rady Odborového zväzu KOVO pre regióny Prešov a Košice – Jozefom BALICOM a Jánom ŠLAUKOM- ako aj so zástupcami Metodického pracoviska OZ KOVO v Prešove.

Dôvodom bol záujem zamestnancov tejto nadnárodnej spoločnosti na výrobu telekomunikačných a elektrických káblov založiť si v podniku vlastnú odborovú organizáciu s príslušnosťou k OZ KOVO. Zo 135 zamestnancov sa tak ku kovákovi hneď prihlásilo 94 záujemcov, ktorí si na ustanovujúcej schôdzi spomedzi seba zvolili výbor základnej organizácie i zástupcov do ďalších príslušajúcich orgánov. Predsedom novovzniknutej základnej organizácie sa stal pán František LIPKA.

V krátkej ankete medzi zúčastnenými zamestnancami sme zisťovali, prečo sa rozhodli založiť si vo firme odbory a čo od tohto kroku očakávajú.

ANKETA: 1/ Peter KOST: „Ja som sa rozhodol vstúpiť do odborov preto, že máme ako zamestnanci viaceré práva v zmysle Zákonníka práce, ktoré ale nevieme presadiť u zamestnávateľa, a už vôbec nie jednotlivci. Keď nás bude viac, združených v odboroch, bude sa nám vyjednávať ľahšie a skôr budeme úspešnejší.“

2/ Miroslav VAJCIK: „Dúfame, že založením odborovej organizácie získame lepšie postavenie a nebudeme vo firme takí utláčani.“

3/ ĽUBOMÍR POLÁK: „Odbory sú akási opozícia vedeniu. Chceme, aby sme si vďaka nim vydobyli lepšie pracovné podmienky, aby sa s nami ako zamestnancami lepšie zaobchádzalo, pretože sa nás má kto zastáť. A pomôže to zmierniť napätie v komunikácii s vedením.“

Ako teda z výpovedí zamestnancov vyplynulo, napriek dobrým hospodárskym výsledkom firmy a jej relatívne stabilnému postaveniu na trhu, nie je komunikácia medzi zamestnancami a zamestnávateľom jednoduchá. Dodajme, že pôvodne holandský koncern Draka je súčasťou skupiny Prysman s centrárou v Miláne. V roku 2011 sa zlú-

čil s talianskou spoločnosťou, čím vznikol v súčasnosti najväčší svetový výrobca telekomunikačných a elektrických káblov

Člen predsedníctva Rady OZ KOVO, Jozef BALICA, ktorý stretnutie spolu s Metodickým pracoviskom OZ KOVO Prešov pripravil, skonštatoval: „V tomto podniku bol reálny záujem vytvoriť odborovú organizáciu, nakoľko je dôležité, aby sa naštartoval sociálny dialóg medzi zamestnávateľom a zamestnancami a zintenzívnila sa komunikácia v prospech celej firmy. Faktom je, že tam, kde pôsobia odbory, sú mzdy spravidla o 20% vyššie, nehovoriac o rôznych výhodách, ktoré sa dajú dohodnúť v podnikovej kolektívnej zmluve, ako sú spravodlivé podmienky pri odmeňovaní, práci nadvčas, poskytovaní dovoleniek a pod. Veríme, že aj zamestnávateľ pochopí tento krok ako prínos a postaví sa k tomu konštruktívne.“

Následne boli všetci záujemcovia informovaní o výhodách i povinnostiach, ktoré im z členstva v OZ KOVO vyplývajú, vedúcou Metodického pracoviska (MP) OZ KOVO v Prešove, Ing. Danielou LENGVELOVOU. Právnička metodického pracoviska, Mgr. Alexandra MIČIETOVÁ, zas odpovedala na konkrétne otázky, týkajúce sa ich práce a možností zamestnancov v rámci jednotlivých ustanovení Zákonníka práce. K dispozícii novým kovákovi boli aj ďalší členovia OZ KOVO- člen predsedníctva Rady OZ KOVO Ján ŠLAUKA, špecialista BOZP na MP OZ KOVO v Prešove, Jaroslav VOJTEK i ekonómka prešovského Metodického pracoviska, Mária NOVÁKOVÁ.

Veríme, že sa novým kovákovi z Prešova bude dobre dariť a v našich radoch ich srdečne vítame. (Text a foto: A.Fáková)

Privítanie nového predsedu ZO OZ KOVO Draka Comteq Slovakia Prešov, F.Lipku

Príhovor člena predsedníctva Rady OZ KOVO J.Balica

KOŠIČANIA V RAKÚSKU

V dňoch 16. a 17. 9.2015 sa uskutočnila recipročná pracovná cesta členov Rady odborov OZ KOVO U.S.Steel Košice do fabriky Voestalpine KREMS v Rakúsku. Tá je súčasťou koncernu Voestalpine, ktorý celosvetovo zamestnáva 47 tisíc zamestnancov, s obrátom 11 miliárd eur ročne.

Krems patrí do divízie, ktorá sa zaoberá tvarovaním ocele a podnik sa rozkladá na rozlohe 60 hektárov. V súčasnosti zamestnáva okolo 800 zamestnancov, pričom sa tento podnik radí medzi trhových lídrov vo výrobe presných, za studena valcovaných profilov. Ich mottom znie „Umožniť našim zákazníkom, aby boli úspešní“. Orientácia výroby je zameraná na excelentnosť, ktorá zahŕňa vysokú kvalitu, inovácie, flexibilitu a spoľahlivosť.

Súčasťou podniku je vlastné vývojové a projekčné stredisko. Produkujú profily, pevné nosníky a diely pre autá, poľnohospodárske a stavebné stroje, autobusy, okenné profily, ako aj profily pre energetiku, ako sú solárne a veterné elektrárne, skladové regály, zvodidlá, mostové profily odolné voči korózii a poveternostným vplyvom. To všetko v hrúbke 0,5 až 10 mm a dĺžky 18 m do priemeru 220 mm. Vyrábajú sa na 21 výrobných linkách profilovaním tlakom, ohýbaním a ťahaním, vrátane povrchovej úpravy. Ako vstupný materiál používajú pásy rôznych hrúbok a širok.

Strategické partnerstvo s Východoslovenskými železničármi v Košiciach trvá už 30 rokov. V súčasnosti U.S.Steel Košice považujú za spoľahlivého partnera, ktorý ročne dodáva približne 30 tisíc ton zvitkov. Potrebovali by množstvo zvýšili na 220 až 280 tisíc ton, avšak v takomto objeme naša fabrika nedokáže zabezpečiť niektoré rozmerové a akostné požiadavky.

Spoločnosť Voestalpine Krems má vlastné učňovské stredisko pre kovoobrábačov a elektrotechnikov s kapacitou pre zhruba tisíc učňov v 3,5 ročnom učebnom štúdiu. Najlepší zostávajú v závode pre ich vlastné potreby a ostatní sa umiestňujú do iných firiem. Tak, ako u nás, aj tu je kladený veľký dôraz na bezpečnosť práce, ktorej výsledkom je nízka úrazovosť.

Počas stretnutia sa obaja partneri vzájomne informovali o obsahu a úrovni dohodnutých kolektívnych zmlúv, vývoji miezd, úrovni v sociálnej oblasti a o niektorých legislatívnych podmienkach. Obe strany zároveň prejavili záujem pokračovať v ďalšej spolupráci aj s kolegami odborármi v meste Linz, kde v súčasnosti naša košická spoločnosť expeduje brány.

Za perfektný preklad v rámci komunikácie s našimi rakúskymi kolegami, členovia Rady OZ KOVO U.S. Steel aj touto formou ďakujú tmočníčke Mgr. Jany ŠPAČKOVEJ z Odborového zväzu KOVO.

Mikuláš HINTOŠ,
predseda RO OZ KOVO U.S. Steel Košice

Čo je nové v kolektívnom vyjednávaní

KOZ SR : ŠTÁTNYM ZAMESTNANCOM PORASTÚ PLATY

Od začiatku budúceho roka čaká ľudí, pracujúcich pre štát, pozitívna zmena. O 4 percentá porastú platy učiteľom, úradníkom, školníkom, školským kuchárkam či opatrovateľom v domovoch dôchodcov.

Vláda sa totiž so zástupcami odborov dohodla na 4-percentnom zvyšovaní plátov pre 352 tisíc štátnych zamestnancov. To je výrazne nad priemerným rastom plátov v celej ekonomike, ktorý podľa odhadov analytikov v budúcom roku dosiahne len 2,5 percenta. V budúcom roku by tak priemerná mzda zamestnanca, pracujúceho pre štát, mala dosiahnuť 956,42 eura v hrubom.

„Zvyšovanie tarifných plátov všetkých 352-tisíc zamestnancov štátu o štyri percentá je slušný kompromis. S výnimkou učiteľov totiž zvýšili štátni zamestnanci nezažili posledné roky takúto vysokú valorizáciu miezd,“ povedal Slavomír MANGA, viceprezident Konfederácie odborových zväzov SR. Od 1. januára 2015 vzrástli platy štátnych zamestnancov o 1,5 percenta a o ďalšie 1 percento sa platy zvyšovali 1. júla 2015. Jedinou výnimkou boli učiteľia, ktorým od začiatku roka rástli platy o 5 percent.

Tohtoročné rokovania odbory odštartovali návrhom na 7-percentný rast plátov štátnych zamestnancov. Štát kontroval s návrhom na 1,3-percentný rast plátov. **„Aj pre mierny pokles vo zvyšovaní plátov učiteľov sme s dohodou spokojní. Štyri percentá pre všetkých totiž konečne zabezpečia rýchlejší rast nízkych plátov nepedagogických zamestnancov,“** pokračoval S. MANGA.

Po 24 odpracovaných rokoch je hrubý plat údržbára v domove dôchodcov 427,50 eura za mesiac - v prípade zaradenia do 6. platovej triedy. Zvýšenie platu o štyri percentá mu mzdu zdvihne o 17,08 eura, na 444,58 eura. Po prepočítaní na čistú mzdu plát zamestnanca stúpne o 12 eur za mesiac, zo súčasných 360 na 372 eur za mesiac.

Štátni zamestnanci majú v porovnaní s ľuďmi, pracujúcimi pre súkromný sektor, viaceré nefinančné benefity. Tým najsiilnejším je o týždeň dlhšia dovolenka, ktorá je na úrovni päť týždňov v prípade zamestnancov mladších ako 33 rokov a šesť týždňov pre pracovníkov starších ako 33 rokov. V štátnych podnikoch je aj kratší pracovný čas, len 37,5 hodiny za týždeň, ktorý v prípade dvojzmennej prevádzky klesá na 36 a štvrt hodiny týždenne a v trojzmennej alebo nepretržitej prevádzke na 35 hodín za týždeň. Štát svojim zamestnancom bude v roku 2016 platiť aj III. dôchodkový pilier vo výške dvoch percent z ich hrubej mzdy.

Zvyšovanie plátov štátnych zamestnancov o štyri percentá v roku 2016 sa však netýka všetkých ľudí, pracujúcich pre štát. **„Platy sestričiek sú upravované novelou zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, o ktorej schválení sa rokuje v parlamente,“** uviedol Anton SZALAY, šéf odborového zväzu zdravotníctva a sociálnych služieb. Od začiatku roku 2016 by sestričky mali v hrubom zarábať od 640 eur do 928 eur za mesiac. Keďže niektoré sestry už dnes zarábajú viac ako tisíc eur za mesiac, komora sestier tlačí na zmenu zákona hrozbu štrajku a podávania hromadných výpovedí. Sestry sa totiž obávajú, že 50 miliónov eur, určených na zvyšovanie ich plátov, sa minie nakoniec na oddžovanie nemocníc.

Podľa údajov zo štátneho rozpočtu na rok 2016 má v budúcom roku pre štát pracovať až 407 tisíc ľudí, ktorých mzdové výdavky budú predstavovať sumu 4,68 miliardy eur.

(Sita, r)

ČO NOVÉ V KOLEKTÍVOM VYJEDNÁVANÍ VYŠŠIEHO STUPŇA?

Tak, ako každý začiatok jesenného obdobia, aj v roku 2015 sa v tomto čase začínajú kolektívne vyjednávaní na odvetvovej úrovni. Odborový zväz KOVO po uskutočnení jednotlivých Komisií pre kolektívne vyjednávanie - v rámci hospodárskych odvetví, v ktorých pôsobí - podal tri návrhy na uzatvorenie kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa v odvetví elektrotechnického priemyslu, odvetvia verejnej cestnej dopravy a bytového hospodárstva a návrh na uzatvorenie dodatku ku kolektívnej zmluve vyššieho stupňa pre odvetvie strojárskemu priemyslu. Návrh nebol zatiaľ podaný pri kolektívnej zmluve vyššieho stupňa pre oblasť hutníckeho priemyslu, geológie a ťažobného priemyslu, keďže kolektívna zmluva vyššieho stupňa je účinná až do 31. 3. 2016, čo poskytuje zatiaľ priestor pre prípravu zodpovedného návrhu.

Formulácia návrhov do nových kolektívnych zmlúv sa odvíjala od schválenej Stratégie Odborového zväzu KOVO pre kolektívne vyjednávanie s prívlastkom stabilizačná. **Návrhy Odborového zväzu KOVO sa preto popri tradičnom raste tarifných a priemerných miezd orientovali aj na pretrvávajúce oblasti záujmu vo vzťahu**

k agentúrnemu zamestnávaniu, tvorby a čerpania sociálneho fondu vo väzbe na nedávnu legislatívnu zmenu pri poskytovaní sociálnych výpomocí, alebo ochrany odborových funkcionárov. Všetky návrhy kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa a dodatku boli doručené príslušným zamestnávateľským zväzom a v súčasnosti prebieha proces dohadovania sa na 1. kolách kolektívneho vyjednávaní, ktoré by sa mali pravdepodobne uskutočniť v priebehu októbra.

Obsah jednotlivých návrhov Odborového zväzu KOVO sa odvíjal ako od predpokladaného zvýšenia minimálnej mzdy pre rok 2016 o cca 6%, tak aj od makroekonomickej situácie v rámci jednotlivých hospodárskych odvetví a aktuálneho stavu jednotlivých podnikov na základe informácií, poskytnutých od zástupcov Odborového zväzu KOVO v jednotlivých komisiách, či ekonomickej analýzy podnikov.

O ďalšom priebehu kolektívneho vyjednávaní vás budeme včas informovať prostredníctvom našich Priorít, alebo na našej internetovej stránke www.ozkovo.sk.

JUDr. Marek ŠVEC, PhD.
vedúci Úseku ekonomiky a kolektívneho vyjednávaní OZ KOVO, Bratislava

Druhý rok skúseností

s kolektívny vyjednávaním KZVS

Nedávno skončený proces rozširovania kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa - o jeho priebehu sme vás informovali aj v predchádzajúcich číslach Priorít - sa odvíjal v podobnom duchu ako minulý rok, t.z., že s ohľadom na nezmennú právnú úpravu opätovne prichádzalo k známym problémom v oblasti označenia podnikov identifikačným kódom SK NACE, obštrukciám zo strany zamestnávateľských zväzov a pod..

Napriek týmto skutočnostiam môže Odborový zväz KOVO - obdobne ako v minulom roku - hodnotiť výsledok procesu rozširovania kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa pozitívne. V rámci Poradnej komisie ministra práce sa nám zväčša podarilo presadiť naše návrhy v rámci jednotlivých SK NACE v kľúčových častiach odvetví, na ktoré sú uzatvárané kolektívne zmluvy vyššieho stupňa (jednotlivé kódy SK NACE, na ktoré boli rozšírené kolektívne zmluvy vyššieho stupňa nájdete v predchádzajúcich číslach Priorít).

Z kvantitatívneho pohľadu tak prišlo k rozšíreniu kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa, ktoré uzatvára Odborový zväz KOVO, na 267 podnikov s viac ako 75 000 zamestnancami. V súčasnosti tak kolektívne zmluvy vyššieho stupňa v pôsobnosti Odborového zväzu KOVO upravujú pracovné podmienky viac ako 130 000 zamestnancov vo viac ako 330 podnikov v elektrotechnickom, strojárskom a hutníckom priemysle a v odvetví verejnej cestnej dopravy a bytového hospodárstva.

Pri porovnaní s viacerými minulými rokmi tak zaznamenávame pozitívny rastúci trend, čo môžeme do určitej miery vnímať aj ako ocenenie za odvedenú prácu. Napriek spomínaným pozitívnym informáciám sa však snažíme neustále zlepšovať pracovné podmienky nás - našich členov - čo sa odrazilo aj na aktuálne pripravovaných návrhoch kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa, keďže vstupuje do nového obdobia kolektívneho vyjednávaní pre kalendárny rok 2016.

Bez ohľadu na akékoľvek hodnotenia samotného procesu rozširovania kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa musíme vysloviť veľké poďakovanie vám - našim členom, bez ktorých podpory a účasti na podporných zhromaždeniach ku kolektívnomu vyjednávaní by sme nikdy nedosiahli prezentované výsledky. Vaša podpora je pre nás veľmi dôležitá a motivujúca do ďalšej našej práce. ĎAKUJEME.

JUDr. Marek ŠVEC, PhD.
vedúci Úseku ekonomiky a KV OZ KOVO

Mohlo by vás zaujímať

AK PRÁCENESCHOPNOSŤ PRECHÁDZA DO ĎALŠIEHO MESIACA, TREBA POTVRDENIE

Sociálna poisťovňa upozorňuje, že ak dočasná pracovná neschopnosť poistenca trvá dlhšie a prechádza z jedného mesiaca do nasledujúceho, poistenec musí doručiť príslušnej pobočke sociálnej poisťovne, ktorá mu nemocenské vypláca, doklad - tzv. Preukaz o trvaní dočasnej pracovnej neschopnosti.

Spravidla koncom kalendárneho mesiaca ho vstávajú ošetrojúci lekár. Tento doklad treba doručiť vždy najneskôr do piateho dňa mesiaca, nasledujúceho po mesiaci, za ktorý má byť nemocenské vyplatené. Ak má do tohto dňa pobočka SP, vyplácajúca nemocenské, k dispozícii všetky potrebné doklady, dávku vypláti v riadnom výplatnom termíne, v opačnom prípade sa dátum výplaty posunie.

Nemocenské dávky sa vyplácajú mesačne pozadu, v lehotách určených Sociálnou poisťovňou, pričom výplatný termín je určený spravidla okolo 20. dňa kalendárneho mesiaca, nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa nemocenské vypláca.

V RÁMCI EÚ MAJÚ SLOVÁCI NAJVIAC NOČNÝCH

Na Slovensku chodí pravidelne na nočnú zmenu približne každý šiesty zamestnaný Slovák. To je jednoznačne najväčší podiel v rámci všetkých ekonomík EÚ. Vyplýva to z analýzy Poštovej banky, ktorá vychádza z údajov Štatistického úradu EÚ za rok 2014.

V priemere za celú úniu totiž pracuje v noci len 6 percent zamestnancov, kým na Slovensku je to 16 percent. „Práca v noci sa týka nielen lekárov, záchranárov, policajtov či hasičov, ale aj zamest-

nancov v priemysle, pretože mnohé výrobné linky sa nezastavujú ani v noci,“ opisala analytička Poštovej banky, Jana GLASOVÁ. To je podľa nej aj dôvodom, prečo je na Slovensku taký vysoký podiel ľudí chodiacich na nočné zmeny.

Z analýzy zároveň vyplynulo, že každý štvrtý Slovák trávi večery na pracovisku. „Aj z tohto hľadiska patríme k európskej špičke, keďže nás predbehli len Gréci, Holanďania a Nemci,“ vymenovala J. GLASOVÁ. Na Slovensku totiž pracuje večer 25,2 % ľudí, priemer v únii je 16 %.

Slovensko sa súčasne spolu s Írskom a Holandskom radí medzi trojicu krajín s najvyšším podielom ľudí, ktorí pravidelne pracujú počas nedele. „Nedelný obed s rodinou si viani z pracovných

dôvodov musela pravidelne odpúšťať takmer pätina našich zamestnancov, čiže 19,2 %,“ vyčíslila analytička. V nedeľu pritom do práce takmer vôbec nechodia Portugalci, ktorí majú len 4,5 % takýchto zamestnancov. Nízky podiel ľudí pracujúcich v nedeľu, čiže medzi 7 a 8 %, majú aj susedné Maďarsko a Poľsko.

Za európskym priemerom však zaostávajú v prípade práce v sobotu. Na Slovensku totiž chodí v sobotu do práce pravidelne približne každý štvrtý Slovák, čiže 24,4 %. Priemer v únii je 26,9 % a v európe 28,7 %.

ANALYTIK: KLIENT BY NEMAL SLEPO VERIŤ SVOJEJ BANKE

Hoci základnou podmienkou pri obchodnom vzťahu je vzájomná dôvera, pri peniazoch to platí dvojnásobne. Ani klient by nemal slepo veriť svojej banke, že má najvýhodnejšie podmienky na trhu. Myslí si to analytik portálu FinančnáHitparáda, Pavel ŠKRINIAR. Ako povedal, banka si aj svojich dlhoročných klientov preveruje cez úverový register či Sociálnu poisťovňu. Tak prečo by sa klient nemohol pozrieť ku konkurencii, ak chce hypotéku. A určite sa to opláti.

Podľa jeho slov, priemerná sadzba trojročných fixácií je na úrovni 2,17 %. Rozdiel medzi najnižšou a najvyššou sadzbou je však až 1,01 % (pri iných fixáciách je rozdiel ešte väčší). V druhej banke je tak mesačná splátka vyššia až o 14,4 %. Napríklad pri 30.000 hypotéke na 30 rokov je to 15,51 eura mesačne (107,76 eura verus 123,27 eura). Iba za rok tak klient môže úplne zbytočne zaplatiť na úrokoch viac ako 186 eur. „Porovnanie nám ukázalo, že pri jednoročných fixáciách je viac bánk nad priemernou sadzbou, pri trojročných a päťročných fixáciách zase viac bánk ponúka nižšiu ako priemernú sadzbu. Jednoducho je pár bánk, ktoré majú až príliš vysoké sadzby. Ich klienti teda platia podstatne viac, ako by mohli,“ uzatvára P. ŠKRINIAR.

PSYCHOSOCIÁLNE RIZIKÁ NA PRACOVISKU

Podľa odhadov Európskej únie, 5% občanov EÚ bude mať niekedy v priebehu života problémy s duševným zdravím v dôsledku vysokej pracovnej záťaž.

Kardiovaskulárne ochorenia, ochorenia pohybového aparátu, kožné problémy, samovraždy, problémy s kolegami na pracovisku, ako aj v rodine a s priateľmi, a tiež zvýšené riziko násillia, toto všetko sú potenciálne dôsledky psychických problémov. Rovnako v dôsledku takýchto problémov klesá výkon a produktivitu zamestnancov, zvyšuje sa miera pracovnej neschopnosti, vznikajú nehody a pracovné úrazy.

Týždeň od 19. do 23. októbra býva pravidelne Európskym týždňom pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a tento rok sa zameriava na zvyšovanie povedomia o psychosociálnych rizikách na pracovisku a zvládanie stresu.

Psychické zdravotné problémy spôsobené prácou sú čoraz častejšie a je potrebné úplne im predchádzať. Viac sa o kampani dozviete na: <https://www.healthy-workplaces.eu/en>

(TASR, Sita, Ing.T.SZABÓOVÁ, r)

KRÁTKO

NEZAMESTNANOSŤ DOSIAHLA 11,38 %

Miera evidovanej nezamestnanosti na Slovensku dosiahla v septembri tohto roka úroveň 11,38 %, čo je zhruba 350 tisíc ľudí. Medzimesačne, v porovnaní s augustom, keď bola na úrovni 11,32 %, vzrástla o 0,06 percentuálneho bodu (p. b.). Medziročne však klesla o 1,06 p. b. Informoval o tom generálny riaditeľ Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVR) SR Marián Valentovič. „Medzimesačne ide o nárast o 2166 osôb. Medziročne poklesol o 28.883 osôb, čo je o 8,27 % menej,“ doplnil generálny riaditeľ ÚPSVR.

DOPLATKY NA LIEKY SA OD NOVEMBRA ZNÍŽIA

Zdravotne ťažko postihnuté osoby a invalidní dôchodcovia na doplatkoch za lieky zaplatia najviac 25 eur za štvrtrok oproti súčasným 30 eurám. Rovnaký ochranný limit sa bude vzťahovať aj na starobných dôchodcov, pre ktorých je aktuálne hranica nastavená na maximálne 45 eur. Po novom sa rozšíri okruh poistencov, na ktorých sa ochranný limit bude vzťahovať, aj o deti do 6 rokov. Ochranný limit v ich prípade bude 8 eur za kvartál, ak je takéto dieťa ťažko zdravotne postihnuté, limit bude nula eur. Vyplýva to z novely zákona o rozsahu a podmienkach úhrady liekov, ktorú podpísal prezident SR Andrej Kiska. Novela zákona nadobudne účinnosť od 1.novembra tohto roka a okrem iného obsahuje aj zvýšenie platieb za poistencov štátu v zdravotníctve do konca tohto roka na 5,85 % zo súčasných 4,16 %.

SLOVENSKO SI POLEPŠILO V KONKURENCIESCHOPNOSTI

Slovenská republika si polepšila v rebríčku konkurencieschopnosti Svetového ekonomického fóra. Oproti minulému roku sa posunula o osem priečok vyššie, zo 75. pozície na 67. miesto. Vyplýva to zo Správy o globálnej konkurencieschopnosti 2015–2016, zverejnenej Svetovým ekonomickým fórom, ktorá vychádza z prieskumu medzi 14 tisíc riadiacimi pracovníkmi v 140 krajinách sveta. Slovensko je však aj napriek pozitívnej zmene naďalej treťou najhoršie hodnotenou krajinou v skupine krajín EÚ. Za Slovenskom sa nachádzajú len Chorvátsko (77. miesto) a Grécko (81. miesto), tesne nad Slovenskom sa umiestnili Cyprus (65. miesto) a Maďarsko (63. miesto). Susedná Česká republika pokračuje v raste a tento rok sa umiestnila na 31. mieste. Na prvom mieste v konkurencieschopnosti sa po siedmy raz umiestnilo Švajčiarsko, nasledované Singapurom a USA.

V ROKU 2016 DEFICIT POD 2 % HDP

Deficit verejných financií by mal v budúcom roku dosiahnuť 1,93 % hrubého domáceho produktu (HDP). Pri príprave rozpočtu rezort financií zbral do úvahy aj opatrenia, vyplývajúce z vládnych sociálnych balíčkov a ďalšie zmeny legislatívy. V ďalších rokoch by mal postupne ďalej klesať na 0,42 % v roku 2017 a v roku 2018 sa očakáva vyrovnané hospodárenie štátu. Vyplýva to z návrhu rozpočtu na roky 2016 až 2018, ktorý vláda schválila. Rozpočet predpokladá aj zníženie verejného dlhu na 52,1 % HDP. Hotovostný schodok štátneho rozpočtu má budúci rok dosiahnuť 1,970 miliardy eur pri príjmoch 14,027 miliardy eur a výdavkoch 15,997 miliardy eur.

(Sita, TASR, R. Brázdovič, r)

Komisia BOZP OZ KOVO zasadala vo Zvolene

V dňoch 6. až 7. októbra 2015 sa uskutočnilo zasadnutie komisie BOZP Rady Odporového zväzu KOVO. Komisia BOZP pri OZ KOVO je zriadená ako poradný orgán Rady OZ KOVO. Komisia pozostáva z vybraných zástupcov zamestnancov, združených v OZ KOVO, s prihliadnutím na odvetvové členenie tak, aby v komisii boli zástupcovia jednotlivých odvetvových zameraní, pôsobiacich v OZ KOVO. Úlohou tejto komisie je pravidelne hodnotiť stav a vývoj bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zamestnancov, a tiež sledovanie smerovania legislatívy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci či faktorov pracovného prostredia.

Býva pravidlom, že každé zasadnutie komisie je spojené s návštevou vybraného zamestnávateľa. Týmto spôsobom si členovia komisie môžu v reálnej praxi overiť, ako sa v skutočnosti aplikuje zabezpečenie požiadaviek na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci či pracovných podmienok u reálneho zamestnávateľa.

Pri výbere konkrétneho zamestnávateľa pre účel návštevy sa prihliada na to, aby členovia komisie touto návštevou získali nové, pozitívne skúsenosti, ktoré následne môžu aplikovať u svojich zamestnávateľov a šíriť ich v odbornej verejnosti.

Z vyššie uvádzaných dôvodov bola návšteva vykonaná 7. októbra 2015 u významného zamestnávateľa v okrese Zvolen, firmy Continental Automotive Systems Slovakia, s.r.o. Zvolen, u ktorého pôsobí základná organizácia OZ KOVO.

Navštívený zamestnávateľ v závode vo Zvolene v súčasnosti zamestnáva do 1 100 zamestnancov. Hlavným zameraním výrobných prevádzok je výroba a montáž brzdových komponentov pre automobilový priemysel, vývoj a výskum v tejto oblasti.

V úvode návštevy nás zástupcovia firmy – finančný riaditeľ spoločnosti, Ing. Milan ŠKARVA-DA a manažér pre ľudské vzťahy, Mgr. Miroslav GYARMATHY, spolu s predsedom ZO OZ KOVO Miroslavom ČIGAŠOM, informovali o priebehu rozvoja firmy od jej spustenia v roku 2006 až do roku 2014, s dôrazom na dobudovanie logistického centra.

Do konca roku 2015 predstavuje plánovaná

výroba viac ako 9 miliónov brzdových strmeňov, z ktorých 75% je určených pre odberateľov v Európe a 25% sa vyváža mimo náš kontinent. Navštívený zamestnávateľ sa tiež na trhu presadzuje vývojom a výrobou takzvanej **elektronickej parkovacej brzdy**. Odberateľmi vyrábaných komponentov sú takmer všetci výrobcovia automobilov.

V ďalšej časti nás zodpovedný zástupca bezpečnostnej technickej služby, Ing. Miloš VALACH, podrobne informoval o spôsoboch aplikovania správnej praxe z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov, čomu firma venuje osobitnú pozornosť. **Dôkazom toho je aj získanie titulu „Bezpečný podnik“ v roku 2011.**

Z hľadiska faktorov pracovného prostredia sa v závode vo Zvolene najviac pozornosti venuje manipulácii s bremenami a hluku.

Dodržanie celozmenovej záťaže zamestnancov si vyžaduje pravidelné sledovanie ich zdravotnej spôsobilosti, priebežné hodnotenie zdravotného rizika a taktiež meranie a posudzovanie faktorov práce metódou chronometráže. Tieto činnosti u zamestnávateľa zabezpečuje zmluvná pracovná zdravotná služba, o pôsobení ktorej informovala Ing. Jaroslava GAŠPAROVÁ, PhD. Pre znižovanie fyzickej záťaže zamestnávateľ taktiež vykonáva permanentné organizačné, a hlavne technické opatrenia.

V rámci starostlivosti o zdravie zamestnancov zamestnávateľ prezentoval vybrané programy kultúry zdravia, zamerané na elimináciu stresu, cvičení pre lepší život, dní zdravia, rekondičné pobyty a spätného pohovoru po prípadnej práci

neschopnosti zamestnanca. Personálny útvar zaviedol do svojho pôsobenia kultúru otvorených dverí pre bezproblémový prenos informácií od zamestnancov k zamestnávateľovi.

Zamestnávateľ má interne zavedených 10 „zlatých“ pravidiel BOZP, ktoré by pri dodržiavaní zo strany zamestnancov mali zabezpečiť minimálny (nulový) počet „incidentov“ – nebezpečných udalostí.

Zamestnanci majú možnosť zapojiť sa do procesu zlepšovania stavu bezpečnosti výrobného procesu formou podávania zlepšovacích návrhov, ktoré sú zamestnávateľom odmeňované. Táto forma je posudzovaná ako preventívne opatrenie, o čom svedčí klesajúci trend nebezpečných udalostí. I napriek uvádzaným snahám sa však občas vyskytnú u zamestnancov drobné poranenia, ktoré zamestnávateľ podrobne analyzuje.

Súčasným ukazovateľom úrovne zabezpečenia bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov je minimálny počet pracovných úrazov na 1 milión odpracovaných hodín, v ktorom zamestnávateľ vo Zvolene dosiahol významné postavenie v rámci spoločností Continental v Európe.

Autor: Ladislav FILIPKO, špecialista BOZP na MP OZ KOVO, B.Bystrica

Komisia BOZP OZ KOVO v Continental Automotive Systems Slovakia, s.r.o. Zvolen.

POVINNOSŤ PODROBIŤ SA LEKÁRSKEJ PREVENTÍVNEJ PREHLIADKE VO VZŤAHU K PRÁCI

V zákone č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, sa upravujú povinnosti zamestnávateľa, týkajúce sa ochrany zdravia pri práci, súvisiace so zabezpečením zdravotného dohľadu nad pracovnými podmienkami a nad zdravím zamestnancov.

Ustanovenia, týkajúce sa zabezpečenia zdravotného dohľadu pre zamestnancov prostredníctvom pracovnej zdravotnej služby (ďalej len „PZS“), vychádzajú z Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce č. 161 z roku 1985 o závodných zdravotných službách, z Odporúčania Medzinárodnej organizácie práce č. 171 z roku 1985 o závodných zdravotných službách a z požiadaviek rámcovej smernice.

Zákon ustanovuje povinnosť zamestnávateľa zabezpečiť zdravotný dohľad pre všetkých zamestnancov a táto povinnosť je v zákone upravená diferencovane, podľa miery zdravotného rizika vyplývajúceho z pracovných podmienok.

Zamestnávateľ môže využiť spôsob zabezpečenia pracovnej zdravotnej služby vlastnými odbornými zamestnancami, alebo dodávateľským spôsobom - a to tímom pracovnej zdravotnej služby na základe oprávnenia, vydaného Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej

republiky pre zamestnancov, vykonávajúcich rizikové práce zaradené do tretej alebo štvrtej kategórie - alebo samostatne právnickou osobou alebo fyzickou osobou – podnikateľom, ktorá vykonáva niektoré činnosti pracovnej zdravotnej služby samostatne v rozsahu dohľadu nad pracovnými podmienkami pre zamestnancov, vykonávajúcich práce zaradené do prvej alebo druhej kategórie.

Pracovná zdravotná služba vo významnej miere ovplyvňuje úroveň zdravia zamestnancov pri práci v pozitívnom zmysle - vzhľadom na jej základné zameranie, ktorým je prevencia chorôb z povolania a ochorení, súvisiacich s prácou a udržanie zdravotnej spôsobilosti zamestnancov v priebehu ich zamestnania.

Jednou z kľúčových zmien, ktoré tento zákon priniesol, je zmena a doplnenie Zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti,

službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a to v súvislosti s právom na výber poskytovateľa zdravotnej starostlivosti u zamestnanca, ktorý je povinný podrobiť sa lekárskej preventívnej prehliadke vo vzťahu k práci na účel posudzovania zdravotnej spôsobilosti na prácu.

Lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci sa vykonávajú na základe zamestnávateľom poskytnutých podkladov o vykonávanej práci a pracovných podmienkach zamestnanca a výsledkov hodnotenia zdravotných rizík. Povinnosťou zamestnanca je podrobiť sa tejto lekárskej preventívnej prehliadke vo vzťahu k práci. **Doplnením uvedeného zákona sa ustanovuje, že tento zamestnanec nemá právo na výber poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, vzhľadom na povinnosť danú zamestnávateľovi zabezpečiť posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu pre zamestnancov, ako aj na striktné určenie lekárov vykonávajúcich lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci v rámci pracovnej zdravotnej služby alebo mimo tohto tímu, ktorí vykonávajú cieľnú lekársku preventívnu prehliadku vo vzťahu k práci vzhľadom na konkrétne pracovné podmienky zamestnanca. Právo určenia lekára, ktorý má vykonať posúdenie zdravotnej spôsobilosti spadá výlučne do kompetencie zamestnávateľa a nie zamestnanca.**

Ing. Timea SZABÓOVÁ, Úsek ZIBP a vzdelávania OZ KOVO, Bratislava

Z AUTOMOBILOVÉHO PRIEMYSLU

ŠKANDÁL VOLKSWAGENU ASI NAJDRAHŠÍM V HISTÓRII AUTOMOBILIZMU

Emisný škandál Volkswagenu sa zrejme stane najzložitejším a najnákladnejším problémom v histórii automobilového priemyslu. Informovala o tom agentúra Bloomberg.

Celosvetovo musí totiž automobilka opraviť 11 miliónov vozidiel s podvodným softvérom po celom svete. Nové diely bude musieť nainštalovať aj do áut, ktoré sú už na cestách a ktoré na takéto zariadenie neboli prispôbolené. Podľa agentúry Bloomberg si to možno vyžiada zriadenie špeciálnych obchodov, ktoré budú určené priamo na tento účel. Vyhovieť pritom budú musieť reguláciami všetkých krajín, kde sa autá s podvodným softvérom nachádzajú. Automobilka bude musieť zaplatiť desiatky miliárd eur.

Náklady na opravu sú však iba časť z nákladov, ktoré bude musieť Volkswagen vynaložiť. Spoločnosť tiež kompenzuje obchodníkov za uskladnenie áut, ktoré nemôžu predať. Podľa dostupných údajov tiež čelí 325 súdnym sporom so spotrebiteľmi v Spojených štátoch amerických. Pokuty hrozia spoločnosti aj od americkej Agentúry pre ochranu životného prostredia, štátnych orgánov, ministerstva spravodlivosti a desiatok krajín v Európe. Náklady na ne by pritom mohli podľa Bloom-

bergu prekročiť 30 miliárd eur.

Približne 6,5 miliárd eur, ktoré spoločnosť už v súvis-

losti s odstraňovaním škôd odložila bokom, tak podľa konzultantskej firmy Sanford C. Bernstein nebude stačiť. Aj samotný Volkswagen značne znížil svoju predpočet, a to práve kvôli očakávaným výdavkom. Tie by mali dosiahnuť v tomto roku najmenej 10 miliárd eur a ďalších 5 miliárd bude musieť firma vynaložiť v roku 2016. Volkswagen zároveň informoval, že skúma, či sa podvodný softvér nenachádza aj v iných dieselových motoroch.

Pripomeňme, že koncom septembra skupina Volkswagen priznala, že približne 11 mil. vozidiel na svete má nainštalovaný program falšujúci emisné testy. Koncernu, ktorý pochybenie priznal, hrozí v USA pokuta až 18 mld. USD. Vyšetovanie kauzy sa medzitým rozšírilo na ďalšie krajiny a zaoberá sa ňou aj Európska komisia. V reakcii na škandál šéf spoločnosti VW, Martin WINTERKORN, odstúpil.

ŠKANDÁL BY NEMAL POZNAMENAŤ SLOVENSKÚ EKONOMIKU

Emisný škandál automobilky Volkswagen (VW) by nemal negatívne ovplyvniť slovenskú ekonomiku, hoci prišiel v čase, keď automobilový priemysel začal opäť rásť po krízovom období na prelome dekád.

Výroba áut na Slovensku a v okolitých krajinách rastie. „Je to jeden z najsilnejších rastových regiónov v automobilovom priemysle v svetovom meradle,“ povedal v diskusnej relácii na TABLET.TV Martin JESNÝ zo Slovenského automobilového inštitútu.

Zatiaľ nie je jasné, aké opatrenia prijme nemecký koncern. Ak budú plošné, nevyhnu sa ani bratislavskému závodu. „VW by však išiel proti sebe, keby limitoval prevádzku bratislavského závodu, ktorý vyrába úspešné produkty, ako sú vozidlá SUV alebo karosérie do via-

cerých modelov áut, či nové produkty, ktoré prichádzajú na trh,“ myslí si M. JESNÝ a očakáva, že obmedzenia a škrty sa môžu týkať pracovníkov, ktorých si automobilka najíma z personálnych agentúr. „Na to sú agentúrne pracovníci, aby vedeli vykrývať zmeny vo výrobe bez zásahu do personálneho kmeňového stavu,“ dodal M. JESNÝ.

Vedenie koncernu VW nevyklučuje, že emisný škandál môže mať negatívny vplyv na odbyť. V prípade poklesu predaja by sa musela obmedziť produkcia, čo by mohlo ohroziť pracovné miesta. Vedenie okolo nového šéfa spoločnosti, Matthiasa MÜLLERA, totiž uvažuje o obmedzení externých zamestnancov.

ŠKANDÁL SA MÔŽE PREVALIŤ AJ NA ĎALŠIE ZNAČKY

Emisný škandál, ktorý prepukol v USA, poukazuje na nedokonalosti testovania emisií vozidiel. Vlastné skúšky vykonal aj najväčší európsky autoklub ADAC, ktorý zistil, že vozidlá koncernu VW nie sú jediné s emisnými problémami.

V testoch sa zameral na autá so vznetovými motormi, ktoré spĺňajú aktuálne platnú normu Euro 6. Ukázalo sa, že niektoré z testovaných vozidiel niekoľkonásobne prekračujú povolené množstvo oxidu dusíka. Norma aktuálne povoľuje 80 mg/km. Testy medzi hriechovníkmi zaradili Nissan X-Trail 1,6 dCi, Volvo S60 D4 alebo Renault Espace Energy dCi 160. Výsledky ADAC zatiaľ ešte nič nedokazujú, keďže výrobcovia trvajú na kvalite svojich áut. Napríklad Medzinárodná rada pre čistú dopravu (ICCT) nedávno obvinila z nadmerných emisií aj BMW, ktoré to však odmietlo a prvotný pád akcií BMW sa zastavil.

ADAC už v minulosti upozorňoval na to, že ak-

tuálny európsky testovací cyklus NEDC je nevhodný, pretože nezohľadňuje podmienky v reálnej premávke.

Volkswagen čelí aj naďalej tlaku v mnohých krajinách sveta. Rumunsko dočasne zastavilo registrácie nových áut nemeckej značky, ktoré sú vybavené dotknutým softvérom. Opatrenie sa údajne dotkne približne 300 vozidiel, ktoré majú predajcovia vo svojich skladoch. Vyšetovanie sa rozbieha aj vo Francúzsku. Austrália hrozí nemeckému koncernu miliónovými pokutami. Uloží ich mu v prípade, ak sa dokáže, že VW vedome klamal miestnych zákazníkov.

Okrem toho Európska komisia chce do konca tohto roka predstaviť plán na reformu európskeho systému na schvaľovanie nových modelov áut. Nové pravidlá by mali zjednotiť spoluprácu a výmenu informácií medzi jednotlivými členskými krajinami únie. Reforma si vyžiada súhlas členských štátov a Európskeho parlamentu.

ZAMESTNANCI ŽIADAJÚ VW O TRANSPARENTNOSŤ

Zamestnanecká rada automobilky Volkswagen VW a najväčší odborový zväz v Nemecku -IG Metall - po emisnom škandále koncernu žiadajú od vedenia spoločnosti „transparentnosť na všetkých úrovniach“. Okrem toho IG Metall a zástupcovia zamestnancov VW v spoločnom vyhlásení požadujú „dôsledné zmeny“ v štruktúre koncernu a nahradenie „strnulej“ hierarchie oveľa flexibilejším systémom. Vo vyhlásení sa ďalej uvádza, že „chyby sa nesmú zamiesť pod koberec, ale musia sa pomenovať, analyzovať a napraviť“.

Nemeckí zamestnanci majú svojich

SLOVENSKÉ ODBORY VO VW PROTI PREPÚŠŤANIU

Základná organizácia OZ KOVO Volkswagen Slovakia nebude súhlasiť s prípadným prepúšťaním zamestnancov na Slovensku, či so znižovaním finančného ohodnotenia ľudí, pracujúcich v slovenských závodoch nemeckej automobilky.

Uviedol to predseda Základnej organizácie OZ KOVO Volkswagen Slovakia, Zorošlav SMOLINSKÝ. „V prípade, že dôjde k dopadu krízovej situácie v koncerne aj na slovenský Volkswagen, odbory sú pripravené na rokovania s vedením spoločnosti, ktoré sa zaviazalo akceptovať a rešpektovať náš názor. Už teraz sme sa dohodli na tom, že žiadne opatrenia nebudú prijaté bez prerokovania a súhlasu oboch strán a krízový plán pripravíme spoločne,“ dodal.

Pripomeňme, že v bratislavskom závode Volkswagen Slovakia je od leta rozbehnuté kolektívne vyjednávanie medzi vedením spoločnosti a zástupcami zamestnancov. Aj vďaka emisnému škandálu je zrejme, že priestor pre odborárov a ich požiadavky na posilnenie zamestnaneckých plátov a benefitov, vyplývajúcich z kolektívnej zmluvy, bude značne obmedzený. Napriek tomu však odborári z bratislavského VW avizovali, že sociálny dialóg je aj naďalej konštruktívny a po zverejnení firemných opatrení na riešenie krízy sa budú snažiť v prvom rade chrániť zamestnancov a ich pracovné miesta.

zástupcov v predstavenstvách spoločností a v prípade Volkswagenu majú aj značný vplyv. Spoločné vyhlásenie zároveň podčiarklo ich stanovisko, že zamestnanci by nemali platiť za krízu, spôsobenú manažermi.

(Sita, Sme, TASR,r)

JESENNÁ DEPRESIA - ÚNAVA SMÚTOK A VEČNÝ HLAD. ČO S ŇOU?

Trápi vás smútok, hoci jeho príčinu nepoznáte? Ste unavení, podráždení a stále máte chuť na nejakú maškrtu? Nie ste sami. Jesennú depresiu, ktorá so sebou prináša aj neprekonateľnú únavu, pozná väčšina ľudí. A my vám prinášame niekoľko rád, ako ju poraziť.

Prejdite jednoduchým testom a zistíte, či sa jesenná depresia týka aj vás:

Cítite sa permanentne unavení, apatickí a smutní? Pociťujete „nápadnú“ a veľmi častú chuť na sladké? Ak ste na obe alebo aspoň jednu otázku odpovedali „áno“, čítajte ďalej. Podľa štatistiky sa jesenná depresia týka skôr žien ako mužov, pričom postihne približne každého tretieho človeka. Prvé symptómy možno badať v dvadsiatich rokoch – a čím staršie, silnejšie.

Môže za to menej hormónov šťastia

Keď je vonku skoro tma, telo uvoľňuje menej sérotonínu, ktorý je zodpovedný za tvorbu hormónov šťastia. Do práce odchádzame za tmy a keď sa vraciame domov, je už opäť tma. Vedci majú podozrenie, že tento druh depresie súvisí s dejinami vývoja človeka. Telo sa chce pripraviť na zimný spánok a preto máme zvýšenú chuť do jedla a chce sa nám spať viac ako zvyčajne. Keďže sa však na spánok neukladáme, telo reaguje depresívne. Ako dieťa, ktoré mrnčí.

PROTI JESENEJ DEPRESII POMÔŽU:

Vitamíny, najmä vitamín D

Keďže slnečného žiarenia nemáme toľko, koľko potrebujeme, pokožka produkuje menej vitamínu D, ktorý tiež chráni pred depresiou. Chýbajúci vitamín musíme posilniť prostred-

níctvom stravy. Získať ho možno predovšetkým konzumáciou rýb.

Lubovník bodkovaný

Táto liečivá rastlina je vo všeobecnosti považovaná za prírodné antidepresívum. Pomáha aj kompenzovať nedostatok svetla. Aby vás lubovník preliečil, pite ho ráno a večer, najmenej

šesť týždňov, pravidelne jednu šálku najlepšie čerstvo zaliatych bylínok.

Vstávajte skôr

Zmeňte svoj návyk a začnite skôr vstávať – a to aj v prípade, že sa nikam neponáhľate a vonkoncom sa vám nechce. Tí, čo dlho vyspávajú, spotrebujú totiž krátko pred vstávaním veľa sérotonínu, ktorý potrebujeme k vysnívanej aktivite. Naopak, tí, čo vstávajú skôr, sú psychicky stabilnejší.

Čokoláda povolená

Aj kúsok čokolády môže liečiť a vyvolať v človeku šťastie. Chýba vám vysvetlenie? Telo si čokoládou dokáže kompenzovať nedostatok sérotonínu- hormónov šťastia.

Pohyb

Vraví sa, že nie je zlé počasie, len zle oblečený človek. Vezmite si toto príslovie za svoje a vyberte sa na prechádzku v akomkoľvek počasí. Prechádzky na čerstvom vzduchu zaručene pozdvihnú náladu.

Slnko pre dušu

Aj „horské slnko“ pomáha proti jesennej depresii. Sadnite si pred tento špeciálny prístroj, ktorého rúrky vyžarujú fluorescenčné svetlo. Antidepresívny účinok sa obvykle ukáže po troch až štyroch dňoch pravidelnej terapie.

Nedostatok železa

Dve ranné šálky rozmarínového čaju rozprúdia krvný obeh. Aj ten, kto má nízku hladinu železa v krvi, často je bez energie. Doplňte železo stravou, nachádza sa napríklad v červenom mäse či vajčkách. Stav zlepši aj ľanový, konopný či repkový olej. Pridajte si ho za lyžicu do zeleninového šalátu.

Aromaterapia

Spoľahnite sa aj na účinnosť vôní. Nakvapkajte si do svojej aromatickej lampy bergamot či jazminový olej. Vôňa vyvolá v mozgu spomienky na leto.

Stretnutie s priateľmi či rodinou

Nestráňte sa ľuďmi. Obzvlášť tých, s ktorými radi trávia čas. Posedenie pri káve, spoločné prechádzky, bowling či iný šport- to je spojenie príjemného s užitočným. (zdroj: Pravda.sk)

Niečo na zasmiatie

- Drahý, pamätáš sa? Pred pár mesiacmi si išiel na rybačku...
- Áno, pamätám sa ...
- Tak pred chvíľkou volala štika, čo si ju tam vtedy chytil, že má ikry!!!

XXX

- Viete, aká je najhoršia kombinácia chorôb?
- Aká?
- Alzheimerova choroba s hnačkou....Utekáš, utekáš a nevieš kam...

XXX

Dvaja policajti idú po parku a zrazu jeden z nich nájde 50 -eurovku. Skontroluje ju a hovorí:

- Našiel som pravú 50-eurovku.
Druhý policajt ju chytil, pozrie, roztrhá a hovorí:
- To bola falošná, 50-eurovka sa predsa píše s jednou nulou!

XXX

Príde starček na železničnom nádraží k pokladni a hovorí pokladníčke:

- Prosím si jeden lístok.

- A kde ho chcete?

On natiahne ruku a povie:

- Sem do ruky.

XXX

Manželka vyčíta mužovi:

— Nedokážeš odtlačiť ani skriňu od steny a ešte si myslíš, že si predstaviteľom silného pohlavia?!

— Ale, Vierka, — odvetí muž, — ani ja ti nepripomínam, že patíš ku krásnemu pohlaviu!

XXX

Po manželskej hádke:

— Bol som skutočný idiot, že som si ťa zobral.

— Vieš, drahý, — odpovedá mu manželka, — a ja som bola do teba taká zamilovaná, že som si to ani nevšímala.

... a jedného dňa Internet skolaboval.